

Detsember
2008

Nr. 11 (130)

Olevik

ÜLENURME VALLA LEHT

Tänavu algas adventiaeg juba novembris kuu viimasel pühapäeval kogunesid vallamaja trepile naisansambli SO-LE lauljad ja mõtteline osa Haaslava meeskoorist, et selle jõuluaja ilmselt esimesed jõululaulud koos ja eraldi kokkutulnute meeleheaks ja pühadetunde tekitamiseks ära laulda.

Maarja koguduse õpetaja Peeter Paenurm koos Jaan Aitajaga süütasid adventiküünla, kirikuõpetaja õnnistuse sai ka tulevikujõulude tarvis vallamaja ette istutatud väike kuusepuu. Peeter Paenurm oli viledavõitu sügistalvise õhtus meile edasi anda jõulusõnum. Muuhulgas rääkis ta murelikult sellestki, kuidas oleme oma südamed lukku keeranud. Me ei julge enam head olla, sest kardame, et meie headust võidakse kurjasti ära kasutada...

Jõulud on headuse aeg, on leppimise, andestamise ja heategude tegemise aeg. Iga lahkelt lausunud sõna teeb pika ja pimedada aastaaja helgemaks ja kergemaks ning aitab hakkama saada elus ikka aeg-ajalt ette sattuvate raskustega. Jõulud on imeline aeg, kui ise selle ime kõige sagin keskelt üles oskame leida ja enda sees alles suudame hoida...

Kui pühad algasid...

Ülenurme vallas on nüüdsest oma noortekeskus

Kokkutulnutes sünnitas palju lusti, kui kogu ehitustegevusel pingsalt pilku peal hoidnud valla sotsiaalnõunik Kaja-Mai Reimann andis avamisel kunstnik Irene Seppingule muhedate saatesõnadega üle kingituse – pehme padja, et majanduslangus ei oleks eriti tuntav!

See avati 17. detsembri keskpäeval, aga linti seekord läbi ei lõigatudki, sest vastsel asutusel puudub veel perenaine või -mees. Lilled ja kingitused anti ruumi kujundanud kunstniku Irene Seppingu kätte, avamisel pakutavat kohvi kallas igaüks ise ja kohvitassigi pesi pärast igaüks ise.

Noortekeskuse peaahtajaks oli OÜ Rendikunn, abillis oli ka teistest firmadest. Kogu ehitus läks maksma 601 168 krooni. Mõnusa ja optimistlikes toonides ruumi sisustas peamiselt AS Kodumööbel, toolid on pärit OÜ-st 4Room. Siiaamaani on ehitusele ja sisustamisele kulunud kokku peaaegu 800 000 krooni ja üht-teist tuleb niikuinii juurdegi muretseda. Tuleb öelda, et Ülenurme endine raamatukoguruum on tundmatuseeni muutunud, helgetes toonides ja mugava mööbliga sisutatud õdus katsekamber mõjub kodselt ja võiks isegi öelda, et romantiliselt. Põnevusega jääme ootama, mis edasi saab tulevikunägemus selle vastse asutuse tegevusest on küll täitsa olemas, ent oodakem siiski veel veidike sellest rääkimise ja kirjutamisega!

MAIRE HENNO
Foto: Maire Henno

*Sa sära, kaunis jõuluvalgus, ja tekita nii jõulutuju!
Su leegis uue aasta algus las võtab imekauni kuju...*

Rahulikke jõulupühi ning tegude- ja õnnestumisterohket uut aastat!

Heiki Sarapuu
Ülenurme Vallavolikogu esimees

Aivar Aleksejev
Ülenurme vallavanem

VALLAVOLIKOGUS

Ülenurme Vallavolikogu VI koosseisu XXIX istung toimus 16. detsembril.

1. Määrati järgmised maa kasutamise sihtotstarbed:

1.1. Tõrvandi alevikus Tennisehalli katastriüksus;

1.2. Ülenurme alevikus Kasevälja tee 4 ja Kiviristi kinnistu;

1.3. Uhti külas Raudsepa katastriüksus.

2. Otsustati koormata hoonestusõigusega järgmised vallale kuuluvad kinnistud:

2.1. Ülenurme alevikus Silmapiiri kinnistu (AS Emajõe Veevärk kasuks);

2.2. Tõrvandi alevikus Tennisehalli kinnistu (MTÜ Tõrvandi Tennis kasuks).

3. Otsustati lisada valla kohalike teede ja

tänavate ning lepingute alusel avalikuks kasutamiseks antud teede nimekirja alljärgnevad teed ja tänavad:

3.1. Tõrvandi alevikus asuvad tänavad Kellukese põik, Kellukese tänav, Karikakra tänav, Aasa tänav, Aasa põik;

3.2. Ülenurme alevikus asuvad tänavad Männi tänav, Männimetsa tänav, Männikäbi tänav, Kasejõe tänav.

3.3. Össu külas asuvad teed - Karja tee, Pähna tänav, Linnu tee;

3.4. Uhti külas asuvad teed Raudsepa tee, Viru mõisa tee.

4. Kehtestati järgmised detailplaneeringud:

4.1. Ráni küla Pärna/Viirpuu tn 31 kinnistu;

4.2. Ráni küla Tiigrisilma tn 22 kinnistu;

4.3. Ráni küla Jaaniaia/Viirpuu 5 kinnistu.

5. Otsustati lõpetada osalemine Kagu-Eesti Jäätme keskuse Aktsiaseltsis.

6. Kehtestati Ülenurme valla avalike internetipunktide kasutamise eeskiri uues redaktsioonis.

7. Otsustati vabastada maamaksust riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saajad nende kasutuses olevalt elamumaaalt tihehoonestusega aladel 0,1 ha ja hajaasustusega aladel 1,0 ha ulatuses; vabastada maamaksust represseritud ja represserituga võrdustatud isikud nende kasutuses oleva elamumaa osas.

REET SAKK,
vallasekretär

Vallavolikogu novembristung

Ülenurme Vallavolikogu VI koosseisu XXVIII istung toimus 25. novembril, istungist võttis osa 12 volikogu liiget, puudusid E.Pinnar, T.Väljan ja T.Kivend.

1. Valla kohalike teede ja tänavate ning lepingute alusel avalikuks kasutamiseks antud teede nimekirja lisati avalikku kasutusse antud Räniküla tänav ja Kingu-Sooääre tee.

2. Tehti järgmised muudatused vallavolikogu 30.09.2003 otsuses nr 47 "Tihehoonestusega aladel asuvate vallateede ümber nimetamine tänavateks":

2.1. Võngri-Tõrvandi tee alates Ringteest kuni Tõrvandi-Lemmatsi kõrvalmaanteeni nimetada Tõrvandi teeks;

2.2. Rahvamaja tee nimetada Haaviku teeks.

3. Tehti muudatus vallavolikogu 20.07.2004 määruses nr 8 "Ülenurme alevikus Metsääre detailplaneeringu alal asuvatele uutele planeeritud tänavatele nime määramine":

3.1. Luha põik Luha ja Metsääre tänavaid ühendav tänav.

4. Nõustuti järgmiste kinnistute jagamisega ja määrati katastriüksuste sihtotstarbed:

4.1. Külitse külas Kingu kinnistu jagamine kaheks eraldi maaüksuseks (pindala 4,0 ha, omanik Tõnis Nugis);

4.2. Össu külas Tasa kinnistu jagamine kaheks eraldi maaüksuseks (pindala 3,06 ha, omanik Kaido Kund);

4.3. Ülenurme alevikus hajaasustusega alal asuva Rätsepa kinnistu jagamine viieks eraldi katastriüksuseks (pindala 7,54 ha, omanik OÜ Investeeringud).

5. Määrati sihtotstarve Lemmatsi külas asuvate Lohu ja Sinilille kinnistute vahelise piiri muutmise tulemusena tekkinud järgmistele katastriüksustele:

5.1. Lohu katastriüksus, sihtotstarve maatulundusmaa;

5.2. Sinilille katastriüksus, sihtotstarve elamumaa.

6. Anti nõusolek vallavalitsusele korraldada riigihange "Ráni küla vee- ja kanalisatsiooni rajamine ja ühendamine Tartu Veevärgiga".

7. Kinnitati Ráni küla 90-korterilise elamu, majade 1, 2, 3, 4, 5; Lepiku tee majade nr 1 kuni 21 ja Eerika tee majade nr 9 ja 11 vee-ettevõtjaks AS Tartu Veevärk ja kehtestati tema tegevuspiirkond.

8. Kuulati informatsiooni Tartu-Petseri raudtee äärses maa-ala heakorras. Valla heakorraeeskiri on kohustuslik kõigile valla maaomanikele, nii tuleb kohelda ka aktsiaseltsi Eesti Raudtee, kelle kasuks on riigi poolt seatud hoonestusõigus.

REET SAKK,
vallasekretär

Head vallaelanikud!

Minu jaoks lõppes sel aastal pikk ja raske kohtusaaga, mis kestis kokku ligi neli aastat. Protsessi ajal kajastas üleriiklik meedia seda rohkesti ja värvikalt, jättes siiski lõpptulemusest rääkimata, seepärast annan teile siinkohal teada selle saaga lõpust.

Asi läbis kõik kohtuinstantsid. Esimese astme kohus mõistis mind õigeks kõigis mulle süüis pandud punktides. Ringkonnakohus jättis muutmata esimese astme kohtuotsuse ning jättis rahuldumata kõik apellatsioonid. Riigikohus ei võtnud asja menetlusse ning seega jõustus esimese astme kohtuotsus. Sellega olen ma õigeks mõistetud ning pole toime pannud midagi õigusvastast.

Kasutan siinkohal juhust ning tänan südamest kõiki vallaelanikke, kes olid toetajaks ka raskel ajal ning uskusid õigluse võidusse!

Ainult rasked ajad näitavad, kes on tõelised sõbrad.

Suur tänu veelkord!

Teie Aivar Aleksejev,
vallavanem

Tartumaa Arendusselts

**AUSTATUD TARTUMAA
ARENDESELTSI LIIKMED!**

**TÄNAME TEID MEELDIVA KOOSTÖÖ EEST!
SOOVIME TEILE KAUNIST JÕULUAEGA JA
EDUKAT UUT AASTAT!**

TARTUMAA ARENDUSSELTS

**LEADER
EESTI**

„Segased” juubeldasid Reolas kultuurielule võimsa hoo sisse

KULTUURIELU

29.novembril oli Reola kultuurimajas põnevusega oodatud pidu – Reola segarühm (ehk kodukeeli segased) pidas oma 40. sünnipäeva. Meeleolu loomiseks jooksis juubelile kogunejate ees kinolinal video rühma nooruspäevist, kus näha omaaegset grupi loojat ja juhendajat Aino Kansveini tantsutrenni tegemas, aga ka läbilõiget segaste tegemistest lägi aastate.

Hoogne kava, mis seejärel kokkutulnuile ette tantsiti, oli mõnus vaadata – ja pani imestama, kui vastupidavad on meie tantsijad! Ainsateks hingetõmbehetkedeks tantsunumbrite vahele olid need, mil õhtujuht Üllar Nooska omameheliku muhedusega rühma eluloolisi andmeid tutvustas. Ja üha uuesti tulid muhumustrilised tantsijad kultuurimaja sammasaalist parketile, nakatva elurõõmu ja kaasahaarava lustiga järjekordseid tantsutiire publikule ette tantsima. Juhendaja Kalli Irdi põselohkestega naeratus tundus ülejäänutele nägudele levivat – ei mingit märki väsimusest või õhupuudusest! Alles siis, kui tantsunumbrid ette tantsitud ja küllakutsutute õnnitlusi kuulati, hakkas noorikute nägudel rõõsa õhetus levima...

Õnnitlusi oli ärateenitult palju, siiralt hea meel on, et tunnustuse pälvis ka rühma fotokroonik Eino Mutso tänuväärne töö nii segaste endi kui kõigi rühmaga kokku puutuvate gruppide tegemiste jäädvustamisel. Ka „Olevik” on mõnigi kord Reola segarühma koduleheküljelt faktitäpsustusi nõutamas käinud või lugude ilmestamiseks tarvitsi pilte laenutanud.

Loomulikult kamandas Kalli seegi kord kõik endised ja praegused tantsijad pörandale, tantsude tantsu „Tuljakut” esitama. Ega keegi jänni küll tundunud jäävat, kõik „kiigid” ja keerutamised said tehtud ja oh seda lusti kõige selle juures! Kogu pika peoõhtu jooksul valitses saalis erilisel hea ja mõnusalt kodune atmosfäär, südamlilik ja samas lustakas ning vallatu. Arvata võib, et paljudki olid algusest peale ootusärevalt valmis üllatusteks. Ega need tulemata jäänud. Kui eelmisel juubelipeol tantsisid mehed vaimukat „Setu breiki”, siis seekord olid üllatajateks hoopis naised!

Tuttuutes linastes kleitides tantsunaiste etteastumine võeti väga hästi vastu, tants läks lausa kordamisele! Kuluaridest oli kuulda, et midagi oli esialgu veel kavas olnud, aga seda põnevam on järgmist juubelit oodata.

Segastel on palju sõpru, kes olid peole tulnud, korraks jõudis õnnitlusi tooma ka Torma naisrühm, kes samas ka edasi pidi tormama... Lustakate kriipsujukudega taldrikud rändasid segastelt tänu ja lugupidamise märgiks paljude peololijate kodusse. Sõnatu, siiras ja ääretult südamlilik oli see kalli, mille Kalli Ird tegi oma eelkäija Aino Kansveini pojale Karelile. Eks olnud ju Karel tunnustajaks rühma esimeste tantsusammude juures, kuigi ta ise väitis seda mitte mäletavat – oli ta ju siis vaid mõnekuune! Tantsijate lastest mitmedki on praeguseks ise rahvatantsijad – eks nad ole selles keskkonnas sirugunud ja sellega kokku kasvanud.

Pidu oli nii armsalt äge ja läbimõeldult ette valmistatud, samas vabameelselt üleannetu, et küllap käis paljudel peast läbi mõte juubeldaksid need segased ometi sagedamini! Seda juttu, mida

nad aeg-ajalt ikka võtavad rääkida, et see hooaeg veel ja siis enam mitte, ei taha ega saa küll keegi uskuda. Ja nagu õhtujuht väitis, on tantsijate keskmine vanus jätkuvalt 42, nagu eelmisel ja üleelmisel juubelilgi. Segarühmas tantsitakse perekonniti ja nad ise on kui üks pere, kus lustitakse ühist rõõmu ja murtakse ühist muret, probleemid, kui neid juhtub olema, lahendatakse isekeskis ja ühiselt peetakse au sees oma seltskonna mainet.

Ikka kergelt tantsujalga ja palju sõpru teile, segased!

MAIRE HENNO

Haaslava meeskoor laulis ennast B-kategooriasse!

Eesti Meestelaulu Selts tähistas oma 20. sünnipäeva ja Gustav Ernesaksa 100 sünniaastapäeva üle-eestilise meeskooride võistulaulmisega Tallinnas. Võistlustulle astusid meeskoorid kolmes kategoorias, kategooria valikul on mõõdupuuks koori kunstiline tase ja võimekus. A-kategoorias võtsid mõõtu Eesti tipp-kontsertkoorid, põlised rivaalid Tartu TAM ja Tallinna TTÜ meeskoor, samuti Revalia MK (dirigent Hirvo Surva), Inseneride MK (Ants Üleoja), Teaduste Akadeemia MK (Kuno Areng), Tallinna Ülikooli MK (Jüri Rent).

Haaslava Meeskoor otsustas seekordsel võistulaulmisel esmakordselt üles astuda B-kategoorias. See oli koori jaoks julge ettevõtmine – pista rinda Eesti parimate kooride kaalu-

klassis. Ajendeid selliseks sammuks oli mitu koor tõi oma kevadise juubelikontserdiga Tartu Ülikooli aulas, et julge pealehakkamine on pool võitu. Pealegi soovitas professor Ants Üleoja Eesti väikelinnade ja valdade meeskooride võistulaulmisel meil suurvõistlusel osaledagi juba gramm kangemas meestelaulukambas. See tähendas, et rinda tuli pista selliste vabariigis tuntud meeskoorige nagu Runo, Gaudeamus, Sakala, Lihula meeskoor, EMLS-i Tallinna meeskoor, Kuivajõe meeskoor, M. Lüdigi nimeline meeskoor, Eesti metsatöötajate meeskoor Forestalia, Rakvere meeskoor.

Kuigi koori hooaeg pole veel täiskiirust saavutanud, osavõtt proovidest on olnud kasinavõitu ja mõnigi mees on enne järjekordset lavaleminekut

alles hoolega noodimärke uurinud, oli dirigent Kalev Lindal pealinnas Tallinna Tehnikaülikooli aulas enne otsustavat poodiumiletõusmist meestes kindel: „Mehed, olge kindlad, usun teisse! Näitame, mida me suudame!”

Dirigendil oli õigus. Väljapaistvalt viletsa akustikaga TTÜ aulas lauldi rahvusvahelise ürii ees oma kava innukalt ära. Mehed ütlesid hiljem ise, et lavalt maha astudes oli hea tunne. Meie Haaslava meeskoor seekord esimese kolme hulka välja ei murdnud, kuid fakt on see, et koor andis oma parima ja publiku tagasiside ja žürii esimehe kommentaaride kohaselt jäi koor oma südika esitusega silma.

MAIRE HENNO

SELTSIELU

On päevi, mil räägime möödunud aastatest, meenutame sõpru ja tuttavaid ning tunneme heameelt kordaläinud toimetustest. Üks sellistest päevadest on sünnipäev.

Kodukultuuri Selts Tõrvandil oli 10. detsembril kümne-aasta juubel.

Räägime natuke meist.

Selts tegeleb eri vanuses inimeste vaba aja sisustamise, aktiivse eluhoiaku kujundamise ja soovijatele meelepärase tegevuse pakkumisega. Aastatega on välja kujunenud oma kindlad tegevussuunad ja traditsioonid.

Põhirõhk meie tegevuses on käsitööl. Seltsi liikmed on ennast koolitanud ja oma teadmisi täiendanud lapitöö, kangastelgedel kudumise, viltimise, heegeldamise, mänguasjade õmlemise ja muus vallas. Tehakse ise kaunist käsitööd ja õpetatakse teisi. Kursustel ja õppepäevadel on osalejateks olnud nii täiskasvanud kui lapsed, ka lasteaialapsed. Kauniks traditsiooniks on kujunenud seltsi liikmete käsitöönäitused. Korraldame neid aastas kindlasti kaks: jõulueelne seltsi sünnipäevanäitus ja kevadine talvel valminud tööde aruandenäitus.

Oleme oma käsitöid näidanud meid külastanud sõpradele ja selleks puhuks ka näitusi üles seadnud. Mitmed läbi viidud projektid on lõppenud käsitöönäitusega. Meie käsitööd on olnud vaatamiseks Eestimaa erinevates kohtades, aga ka Soomes, Riias Esto-päevadel ja mujalgi. Selts on korraldanud ekskursioone, matku ja kepikõnnipäevi. Oleme külastanud Eestimaa looduskauneid paiku, mitmeid aastaid oleme käinud mängu „Unustatud mõisad“ raames Eestimaa paljudes mõisates. Oleme korraldanud soomatku, toimunud on kohtumised huvitavate inimestega, kus meile kauged maad ja rahvad on kuulajatele omaseks ja armsaks räägitud. Oli võimalus korraldada kohalikele eakatele arvuti algkursus.

Jõudumööda oleme osalenud Ülenurme valla, Eesti Põllumajandusmuuseumi, Reola kultuurimaja, Tiigi Seltsimaja, külaliikumise Kodukant Tartumaa üritustel, samuti Tartu Maanaiste Liidu ettevõtmistel. Seltsil on sõprusidemed Soomes Joroineni käsitööhuvilistega. Nemad on käinud meid õpetamas ja meie nende juures õppepäevi läbi viimas.

Seltsile on antud kasutamiseks kenad ruumid, kus teeme käsitööd, korraldame õppetubasid ning

muid üritusi. Käsitöötuppa oleme soetanud väga korraliku käsitöö-alase õppematerjali: on kirjandust, fotosid töödest, näidismaterjalid... Soovijatele on kasutamiseks neljad suured kangasteljed, mitmed lauapealsed laste kangasteljed, õmblusmasinad, ka overlok-õmblusmasin. Lisaks lapitööks, viltimiseks ning muukski vajalikud töövahendid. On olemas arvuti- ja Interneti kasutamise võimalus.

Igal kolmapäeval kell 10.00-12.00 on seltsi käsiõõtuba huvilistele avatud ja seltsi liikmed annavad meelsasti külastajatele edasi oma teadmisi ja oskusi. Seltsi tegevust kajastab mahukas fotokroonika.

Meid on igakülgset abistanud ja aidanud Ülenurme Vallavalitsus. Siras tänu nii Ülenurme Vallavalitsusele kui ka Vallavolikogule! Oleme kirjutanud projekte, saanud rahalist abi õppetubade ja näituste läbiviimiseks, matkade korraldamiseks, arvutikursuse läbiviimiseks ning seltsi erisuunalise tegevuse toetuseks jne. Meid on toetanud Tartu Maavalitsus, Eesti Kultuurkapital, Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, Kohaliku Omaalgatuse programmi Tartumaa töörühm, Eesti Heategevusfond, Eesti Haigekassa, Hasartmängumaksu nõukogu, Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus, Hansapank, Sotsiaalministeeriumi Eakate Poliitika Komisjon, EestiHollandi Heategevusfond Päikeseliil, külaliikumine Kodukant Tartumaa, Tartu Maanaiste Liit, Eesti Põllumajandusmuuseum, Tiigi Seltsimaja, Kauplus Talev ja teised.

Täname heasoovlikke abistajaid – fonde, ettevõtteid, armsaid inimesi, kõiki sõpru. Suur, suur, aitäh!

Kodukultuuri Selts Tõrvandi pere on asjalik ja tööne. Seltsi liikmed on rõõmsameelsed ja väga toimekad, oskavad vaba aega meeldival ja kasulikult sisustada ning seltsi tegevust huvitavaks muuta. Minupoolsed tänusõnad seltsi liikmetele, kes oma igapäevase suhtumisega seltsi heast käekäigust hoolivad ning seltsi hüveks agarasti toimetavad.

Soovin „Oleviku“ lugejatele rahulikku jõulukuud, meeldivat aastavahetust ning kõike head ja ilusat algalval uuel aastal!

MARE RAJAMÄE,
seltsi juhatuse esimees

MAIRE HENNO
Foto: Maire Henno

Kodukultuuri Selts Tõrvandi 10

Kõigi 10 tegevusaasta jooksul on seltsi eesotsas olnud Mare Rajamäe, kes on jõuliselt, hoolsalt ja agaralt kirjutanud ja juhtinud projekte, korraldanud õppepäevade läbiviimist, seltsi kroonikapidamist ja innustanud oma seltsi liikmeid aina uusi teadmisi koguma ja jagama. Pilt on tehtud seltsi jõulunäitusel, Tartu Maanaiste Liidu juhatus on Mare Rajamäele just üle andnud TML-i juubeliks valminud põlle.

Tõrvandi selts on oma tegutsemisaastate jooksul saanud arvukalt tänukirju ja kuulnud ohtralt kiidusõnu. Vabariigi juubeliaastal tunnustati kodanikunädala raames ka igast maakonnast ühte paremat kodanikuühendust. Koostöös maavalitsustega, kes tunnevad oma piirkonna elu-olu ja inimesi kõige paremini, leiti igast maakonnast parim ning tunnustust vääriv kodanikuühendus, keda minister Urve Palo kodanikupäeva vastuvõtule kutsus. Eestimaa viieteistkümnest maakonnast olid kutsutud 18 kodanikuühendust 2-3 esindajaga. Tartumaa parimaks kodanikuühenduseks hinnati meie valla Kodukultuuri Selts Tõrvandi.

Selgitus

Pärast eelmise lehe ilmumist tuli toimetajale väga pahane telefonikõne: miks korraldan niisuguse alandava ürituse, pahandus olevat suur ja inimesed südamest solvunud. Kui rahulikult rääkima saime hakata, siis selgus, et kurjad sõnad olid suunatud Reola kultuurimajas toimuva iga-aastase eakate jõulupeo pihta, mille korraldajaks on vallavolikogu sotsiaalkomisjon ja kultuurimaja ning mis seekord oli ajalehekuulutses TÄNULÖUNAKS nimetat. Saime helistajaga asjad küll selgeks räägitud, ent igaks juhuks panen asjakohase selgituse siinkohal ka kirja – et kellegi hinge ei jääks valus okas, nagu oleks teda solvata soovitud.

Paraku on nii, et need ettevõtmised, mille kohta leheveergudel kuulutsi ilmub, ei ole lehetoimetaja korraldada. Ei anna ma emakeeletunde ega kehtesta küttehindu vms, minu töö on teated kuulutajatelt vastu võtta ja trükiküpsaks kohendada. Nimetusel TÄNULÖUNA ei ole siiski paha mekki juures (solvumiseks oleks tõsine põhjus, kui teid kutsutaks supiköögist osa saama). Tänu on ilus ja õilis tunne, tänulöuna korraldatakse tänuks teie pika ja ilusti elatud elu eest, et teil oleks mõnus ja vahva koos olla ning et teile määratud kingid saaksid teile üle antud pidulikult ja pühadele vastavas meeleolus.

Lugupeetud eakad ja kõik ülejäänud valla rahvas! Kauneid pühi, ikka sallivust ja hoolivust kõigile meile ning jätkugu meil uuel aastal ohtrasti julgust ja ettvõtlikkust probleemidest rääkides otsida üles algallikad ning jagugu meil tolerantssust ka sasipundarde ühiseks lahtiharutamiseks!

MAIRE HENNO,
"Oleviku" toimetaja

„Olevik” pakub sõna

Olevik on nüüdseks ilmunud 11 ja pool aasat. Üheksa aastat tagasi sai alguse traditsioon aastalõpulehes anda sõna valla silmapaistvamatele isiksustele, pakkuda võimalust oma tegevuse tutvustamiseks siin tegutsema asunud firmade juhtfiguuridele. Loomulikult on kõigi nende lehenumbrite puhul kummitanud küsimus, keda võtta, keda seekord veel ootele jätta – silmapaistvaid ja imelisi inimesi on meie vallarahva hulgas ju nii palju! Mõnigi kord teeb elu ise korrektsiive, sest aastalõpukiiruses polegi igapäevaelu mahti vastamiseks. Ja meie tehnopargi suurfirmad peavad nagunii kogu aeg tõsiselt valikuid tegema ja arvata võib, et tutvustav lõigu keele valla väikelehes ei olegi nende jaoks selle kiiruse taustal nii väga kütkestav ajaviide... Seda enam, et traditsiooniliselt oleme palunud asjaosalistel endil mahti leida oma mõtete ülestähendamiseks, ja aeg on kõige defitsiitsem just pühade aegu.

Seda enam on heameel, et nii paljud siiski meie palvele vastu said tulla. Aitäh vastajatele!

Rosa ja Mihkel Jalakas suvisel meremeeste stiilipeol.

Rosa ja Mihkel Jalakas – palun rääkige oma elukäigust!

Mihkel Jalakas. „Oleme mõlemad veterinaarid. Õppisin loomaarstiks, sest minule on see eriala alati meeldinud!”

Noored said tuttavaks EPA-s õppides, abiellusid 5. kursusel. Ja kuivõrd kursusel oli veel teinegi noormees Jalakas ja temagi võttis naiseks kursuseõe, siis oli nende kursusel mingil ajahetkel neli Jalakat.

Pärast kõrgkooli lõppu sai Mihkli töökohaks Viljandimaal Mustla sovhoos, Rosa läks tööle Tarvastusse. Pere hakkas suurenema. Lastest pole siiski ükski vanemate elukutset valinud – tütreid on õppinud geograafiks, geoloogiks ja lasteadnikuks, poeg lõpetanud TPI puidueriala.

Mõnda aega pidid noored kaasas pärast kooli lõpetamist leppima harvemate kokkusaamistega – pereisa pidi sõjaväeteenistuse läbi tegema, kirurgia ja sünnitusabi kateedri aspirantuurile järgnesid paar aastat Mustla sovhoosi direktori asetäitjana ning siis kirjutati Mihkel Jalaka ametinimeks EPA vanemõpetaja, hiljem kirurgia ja sünnitusabi kateedri juhataja, töö- ja elukohaks sai ülikoolilinn. Pereema Rosa jäi lastega Tarvastusse. Mihkel käis nädalavahetustel Tarvastus, siis sai pere jälle koos olla. Alles 1975.aastal kolis ka Rosa Jalakas Tartusse, 1978.aastal sai temast tolleaegse Ülenurme õppe-katsemajandiu peazootehnik ning aasta hiljem võis pere kolida praegusesse majja elama. Sellest ajast on Ülenurmega eriti tihedalt seotud just Rosa Jalakas –

aastad suure ja heal järjel majandi peazootehnikuna olid tegevustihedad. Majandis oli 1500 lehma, 80 hobust, 7000 siga. Rosa meenutab: aastas sündis 10000 põrsast. Siinsed tõukarjad olid võimsad ja kuulsad. Mihkel Jalakas kiidab, kui hea oli sel ajal tudengeid õpetada – 40 aastat tudengeid koolitanud õppejõud näeb õpetamisvõimaluste drastilist erinevust tollel ajal ja tänapäeval vägagi hästi, sest praegu on Ülenurme-mail vaid 125 lehma Märjal ja sadakond Leilovis. „Kogu suhtumine hakkas siis peale majandi juhust Kalju Roosvest. Tema rõhutas ikka – ärge unustage, et me oleme ennekõike õppemajand! Ühe emakasarvega lehma hoiti karjas ainuüksi selleks, et tudengid saaksid käia ja katsuda, kuidas selline loom ikka tegelikkuses välja näeb. Majandi spetsialistidele tõi see loomulikult lisatööd ja muret. Aga EPA-l olid siinsete loomakasvatajatega head suhted, õppetöö korraldamine polnud probleem. Näiteks kadunud Ellen Tehver oli õppetöö ettevalmistamisel parimas mõttes bürokraat. Sellist praktikabaasi ei saa me oma tudengitele enam mitte kunagi.”

Eks olnud toeks ja abiks ka veterinaari ja majandi peazootehniku peresuhted. Rosa Jalakas: „Minul on terve elu töökaaslastega väga vedanud. Käime läbi siamaani, üksteisel sünnipäevadel ja ajame niisama juttu. Nad on olnud töökad ja tublid.”

Rosa Jalakas on Ülenurmel väga tuntud inimene, pikka aega olnud kohaliku kõrgeima võimu – vallavolikogu esinaine ja vallavolikogu liige. Ta pole kunagi peljanud oma arvamust otsesõnu välja öelda. Siitkandiga seovad teda lapsepõlvside – Rosa ema töötas Ülenurme laudas ja kodukoha ajalugu ning siinsed inimesed on teda alati köitnud.

Mihkel Jalakas on jällegi jäänud truuks EPA-le, millest hiljem sai Eesti Maaülikool, teadustööle ja tudengite koolitamisele. 40 aastat õppejõud olla on pühendumist nõudev ja imetlemist vääriv.

„Minult on palju küsitud, kuidas ma võrdlen omaaegset ja praegust tudengit. Mulle on mu eriala ja tudengid tõesti alati meeldinud. Ja ei saa küsida, kas õpilane on nüüd parem või kehvem. Tudeng on oma ajastu produkt, ka praegu on nii tõsiselt õppijaid kui lorupeid.

Loomaarsti elukutse on kõigist hirmujuttudest hoolimata siiski meeldivalt populaarne. Kaks kolmandikku tudengitest väidab, et nad tahavad saada suurloomaarstiks. Tegelikult saavad neist paljudest siiski väikeloomatohtrid. Ja loomaarsti töö on ju palju keerulisem kui inimesearsti oma, mujal maailmas on loomaarstid märksa paremini tasustatud ja noori loomatohtreid suundub seetõttu mujale. Meenutan ikka kadunud professor-histoloog Julius Tehverit, kes rõhutas alati, et inimesi on ainult ühte liiki, aga kui palju on loomaliike, ja tohtril tuleb tunda kõigi nende anatoomiat ja hädasid!”

Kas EMÜ veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudi sigimisbioloogia osakonna sigimispatoloogia professorile – selline on Mihkel Jalaka ametinimi – sumpatiseerib meie pisike maatõugu veis?

„Sumpatiseerib. Aga paraku on tõuaretust viidud ikka selles suunas, et olgu loomi vähem ja andku nad rohkem piima. Lehmade arv on tohutult vähenenud, samas on piimatoodang lehma kohta aina suurenenud. Ometi ei saa ju piimatoodangut lõputult suurendada, sellel on oma kindel piir.”

Jõuame välja Mihkel Jalaka pikaajalise teadustöö kõrge tunnustamiseni. Laual lebab kogukas kirjatöö „Veise tiinuse ja sünnituse patoloogia”, sees ainult originaalillustratsioonid. Monograafiast on suur abi mitte üksnes veterinaarmeditsiini tudengitele, kindlasti saavad siit tõhusat teadmistelisa praktiseerivad loomaarstidki.

Päris pörutavalt „maadeavastulikk” on aga fakt, et kindlasti teadlaste poolt ülimalt põhjalikkusega läbi uuritud lehmaluustikust leidis professor Jalakas seni avastamata luu! Selle suure imetaja vaagnapõhja röntgenpilti uurides jäi silma kummaline vari. Selgus, et seal oli umbes vaks-pikkune luu, mis siamaani kõigile veiseuurijatel kahe silma vahele jäänud. Uskumatu! Professor Jalakas selgitab selle leiu n-ö tagamaid: „Põhjuseks on tõuaretus. Lehma kehamass on kahekordistunud, samas piimatoodang on neljakordistunud. See tähendab, et looma udar on tunduvalt suurem ja raskem ning kõnealune vaagnaliiduse luu seetõttu tõhusamalt välja arenenud. Eks ta oli olemas varemgi, aga tal polnud nii tõsist funktsiooni.”

Meie ees laual lebava ja ikka veel mõnusasti trüvivärvile järele lõhnava 2006.aastal välja antud 373-leheküljelise monograafia „Veise tiinuse ja sünnituse patoloogia” (Mihkel Jalakas on nõus, kui seda mahukat uurimust tema elutööks nimetatakse) ning eespool nimetatud vaagnaliiduse luu avastamise – teaduskeeles öelduna vaagna ja udara kandeaparaadi anatoomia ning obsteetrilise pelvimeetria alaste uurimuste eest veisel – sai Mihkel Jalakas Eesti Vabariigi 2007.aasta teaduspreemia põllumajandusteaduste alal.

See on väga kõrge tunnustus ja mõlemad perepooled vihjavad, et Rosa on abikaasa pühendumisele omalt poolt salliva suhtumisega kaasaidanud. „Ainult kaks korda olen torisenud!” täpsustab pereema. Ja rõõmustab: kõrge tunnustusega kaasnes muljetavaldav preemiasumma ning selle eest võimaldas pereisa oma kaasal reisida Lõuna-Ameerikasse. Rosa armastab reisi-

Mihkel Jalakas sai kõrge autasu kätte peaminister Andrus Ansipilt.

Mihkel Jalakas nii väga reisida ei armasta. Samas on ta oma uurimustööde tõttu siiski maailmas väga laialt tuntud. „Meie uurimustest on olnud väga huvitatud Kanada konsultatsioonifirma dr G. Atkinsi juhtimisel, kes käib kogu maailmas esinemas, rääkides holsteini lehma funktsionaalsusest anatoomiast (holsteini lehma udar ja selle kandeparaat, vaagen, jäsemed jne) ning peab meid selle teema esmauurijateks maailmas (mis minu arvates on pisut liialdatud). Kohtusin temaga mõõdundu aasta oktoobris, kui ta käis sel teemal esinemas Tallinnas.” Kui üllatuslikke seoseid küll siin maailmas leidub, meist kaugemal ja siinsamas meie kõrval!

Rosa Jalakas on välja otsinud põneva punasekaanelise käsikirjalise köite „Mälestusi Ülenurmelt. Kirja pannud Jaan Pullisaar 21.mail 1984.a”. Palju ringi reisinud suure pere ema on samas ka silmapaistev koduloohuviline ja õnneks ei anna ta väga resolutselt eitavat vastust, kui palun tal „Oleviku” tarvis kohalikku elu käsitlevaid materjale kirja panema hakata. Tuletame veel ühiselt meelde, kuidas praeguse põllumajandusmuuseumi nüüdseks nii populaarne demonstratsioonipaik ehk areen alguse sai, Rosal on ette näidata lausa kirjalik allikmaterjal oma ideele. Kauaaegsed ülenurmelased mäletavad veel, kuidas praegu nii enesestmõistetava paiga asemel haigutas hoopis sõnnikuhoidla...

Et abikaasa mälestused väärivad avaklikustamist, on ka Mihkel Jalaka veendumus. Mul on sisimas tõsiselt hea meel, et mu üllatuslik ja perelele oletatavasti mõnevõrra eksitav õhtune visiit Rosa ja Mihkel Jalaka juurde rikkas oluliselt mu maailmapilti, loodan nii väga, et Rosa Jalaka mälestused ning tema kätte koondunud koduloolised andmed jõuavad üsna pea ka lehelugejateni.

„Teie pere pühadesoov vallarahvale?” küsin lõpuks „Oleviku” jõulunumbri formaadikohase küsimuse.

„Rõõmsaid pühi, õnne ja tervist kõigile!” on abikaasad pikemalt mõtlemata ühel nõul. „Kannatlikkust!” soovib Mihkel Jalakas. „Ei, ikka nõudlikkust!” on Rosa Jalakas vastukaaluks printsiipialne.

Ühes sajab jõulukuiselt laia valget lund, mis siiski pole ei lumi ega lõrts. Õõ jooksul loodusest üle käinud põgusad külmakraadid muudavad mahasadanu hommikuks klaasjaks pinnaks, millele jälgi õieti ei jäägi...

2008.aasta lõpuni on jäänud mõned loetud päevad, olen taas veetnud paar sisutihedat tundi Ülenurme valla värvikate isiksustega ja olen neile saadud elukogemuse ja muljeterikka vestluse eest tõeliselt tänulik! Ka lehelugejate nimel.

Olev Saveli, EPMÜ Loomakasvatustuudi emeritprofessor aastast 2004 ehk lihtsalt öeldes – Olev Saveli.

1.Palun tutvustage natuke oma elukäiku kust ja kuidas olete Ülenurme-maile sattunud ja rääkige oma õppimistest-ametitestki. Kodukandirahvas näeb Teid siin-seal muhedasti esinemas põllumajandusmuuseumi üritustel näiteks. Kindlasti on Teil lisaks n.õ pärisamestile arvukalt igasuguseid lisakohustusi. Ja raamatust oli juttu... Kirjutoid on arvukalt niikuinii...

Oleviku toimetuse pöördumise eesmärk oli Ülenurme vallarahvale teada anda Savelist kes, kust ja miks.

Kaua aega tuli alustada elulugu niiviisi: „Olen sündinud 26. novembril 1938. aastal Tallinna linnas keskmiktalupidajate perekonnas.” Esimese õhu sain küll Tallinna sünnitusmajas, kuid isa Rudolfi ja ema Lydia Lehti (asundus)talu asub Rapla ja Märjamaa vahel (Harju-)Kabala lähedal. Talu peab praegu loomaarstist öde Hilja Hakmann oma lasteperele toetusel.

Kodust läksin pärast kohaliku algkooli lõpetamist loomakasvatust õppima 1953. a Türi Põllumajanduse Tehnikumi ja seejärel 1957. a EPA-sse. Järgnes töö Tori seemendusjaamas, õppimine EPA aspirantuuris koos kandidaadikraadi kaitsmisega, töö kunstiiku seemenduse kesklabori juhatajana ELVI-s, kateedrijuhatajana EPA-s ning doktoriväitekirja kaitsmine ja professorikutse saamine. Siis riikliku agrotööstuskomitee aseesimees Tallinnas, uuesti EPA-s, esialgu rektorina (1988-1993), seejärel kateedrijuhataja ja 2004. aastast emeritprofessor.

Saatus tõmbas kaasa Eesti Vabariigi taastamis- ja arenguperioodil mitmete ühistegeliste organisatsioonide taastamise või uute loomise protsessi, kuid anti ka kohustusi. Nendeks on Akadeemiline Põllumajanduse Selts (president 1989-2001; alates 2002 apresident), Eesti Töuloomakasvatuse Liit (president alates 1993), Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (nõukogu aseesimees 1996-2000; auliige alates 2003), hobi tõttu Eesti Võistlustantsu Liit (president 1991-

1994), Eesti Ühistegelise Liit (nõukogu liige 1995-1997) ja veel teised kohustused. Keerulistel perioodidel on tulnud lepitada eri pooli, et ühendada neid tuleviku nimel.

2. Kui tihedad on Teie kontaktid aegade jooksul Ülenurme-kandiga olnud lisaks sellele, et olete siin mõnda aega elanud? Millised on suhted Ülenurme vallaga, selle elanikega ja meie valliasadega, kuidas elupaigavalikuga rahul olete? Ehk leidub mõni ettepanek, kuhupoole Ülenurme vald võiks areneda, mida siin paremini või teisiti saaks teha.

Ülenurmega oleme seotud 20 aastat. Pärast EPA rektoriks innaugureerimist 1988. a augusti viimasel päeval toimus tollase teenindusmaja sööklasaalis õhtusöök. Mõned hilinejad aga imestasid kohale jõudes, et uus rektor on koosseisu tundmatuseni muutnud. Tegelikult sattusid nad korrus allapoole, kus kohtusid muuseumite töötajad. Õppe-katsemajandi ja põllumajandusmuuseumi käekäik puudutas paljusid, isegi ametialase kohustusega. Muuseumipõlengu tagajärgede likvideerimisele sain kaasa aidata agrotööstuskomitee esimehe asetäitjana. Olen alati saanud hea kontakti vanema põlvkonna esindajatega, kuigi ajalookärje on looja unustanud ajusse lisada.

Meie pere elab Ülenurmel 1991. aasta juunikuust. Siia tõi soov elada maal, sest abikaasa Miinaga oleme sündinud talus, lapsepõlves teinud maatöid, õppinud tehnikumides ja EPA-s loomakasvatust. Kui mind EPA rektoriks valiti, oli Tartu linnal kohustus pakkuda elamisvõimalus, kui Tallinnast tagasi tuleme. Loobusime linna pakkumistest ja tänu Ülenurme Õppe-katsemajandi direktorile Kalju Roosvele leiti individuaalmajade reas krunt. Tartu KEK ehitas Ants-5 projekti järgi eramu, mille ostime välja juba rublade ajal ja hiljem erastasime maa. Varsti harjusime ja naabritest said tuttavad. Ümbruskonna tüdrukutest ja poistest, kellega koos värvisime plankaeda, on saanud tegijad. Aga järgmine põlvkond nõuab uut planku, murdes praeguse pehkinud aialippe.

Hinge tuleb rahu, kui jõuad siia. Maalähedus on periooditi nakatanud ka meie kolmanda põlvkonna nelja poissi, kes oma tegevuse, hõiskamise ja mängudega kutsuvad tahtmatult esile kahe naabri kolme saksa lambakoera üleliigse haukumise. Vabandus siinkohal!

Kuidagi ootamatult kujunes elumotiiviks sakslastelt pärit väljend kes kirjutab, see jääb. Kirjutiste loetelu ületab 800 piiri. Ei ole küll mahukaid õpikuid, millest on südamest kahju, kuid teadustööde vahendamist praktikutele on maaülikool tunnustanud 1996., 1997. ja 2008. a.

Üks tore vahendustegevus on kohtumine Ülenurme areenil septembrikuu esimesel laupäeval tõuloomade demonstratsioonil (juba 12 aastat). Rõõm on näha Ülenurme ja ümbruse kõiki põlvkondi imetlemas Eestimaa parimate aretajate tõuloomi. Suur tänu Eesti Põllumajandusmuuseumile!

Sooviti ka ettepanekuid vallavalitsusele. Teades vallavanema võrkpalli-lemmust, tuleks leida Ülenurmel „hea hull” (nagu tegi seda kunagi Aarne Paavo) ja suviti käima panna kas või olemasoleval asfaltplatsil, aga regulaarselt, üks või kaks korda nädalas pallimänguajad. Suur-

majade poistele-tüdrukutele samaviisi jalgpalli mängimiseks.

3.Pühadesoov vallahahvale?

Soovime rahulikke jõule ja samasugust aastavahetust!

Mall Türk, Lähte naiskoori dirigent

1.MILLISED on selleastased hääd ettevõtmised?

Super aasta on olnud! Põnev, eesmärgistatud, toimekas ja tulemuslik! Oleme sel hooajal käinud kahel välisfestivalil - juulis Saksamaal ja oktoobris Itaalias Garda järve ääres. Festivalid olid erinevad – Saksamaal olime ainus külaliskoor, Itaalias oli osalejaid 13 riigist. Väga huvitav kogemus on näha, kuidas kõlavad meie laulud teistele ja muidugi kuulata ka teisi, erinevaid laulukultuure. Sellistel käikudel teadvustame iga kord uuesti, KUI UHKE JA HÄÄ ON OLLA EESTLANE!

Eestimaa koorilaul tähistas tänava Ernesaksa aastat. Meiegi koor osales heliloojale pühendatud võistulaulmises, kus julgesime seekord üles astuda C kategooria asemel B kategoorias... natuke ka selle pärast, et B-kategooria kohustuslik laul „Ööviilul“ on väga kaunis! Tegime tõsiselt tööd, õppisime koorilaulu ja oma laulmist hoopis uuest küljest analüüsima ja usute või ei, saime auväärset üriilt 100-st võimalikust punktist 70,3 punkti! See oli meile väga suur tunnustus ja selge märk, et oleme õigel teel.

Seega - ON olnud võimas aasta.

Praegu nooh, loomulikult kavandame juba uut kontserdireisi ja mis kõige tähtsam! töötame selle nimel, et laulda endale välja võimalus osaleda suurel üldlaulupeol 2009.a juulis Tallinnas.

2. MIKS me Sinu arvates peame just Lähte kooris käima?

Tegelikult ei ole vahet, KUS koos käia, tähtis on, et KÄIME koos. Ma arvan, et õige hoo saigi Lähte koor just tänu Ülenurme tüdrukutele sisse-mäletad, kui näpuotsatäis meid oli esimestes proovides. Aga praegu käib naise-neide laulma väga paljudest kohtadest, mitmetest ümberkaudsetest küladest ja valdadest. Aegade jooskul on välja kujunenud väga toredad sõbrasuhted ja igal juhul laieneb nii suhtlus- kui sõpradering. Võib-olla just tänu sellele, et meil on palju lauljaid erinevatest piirkondadest on igale poole kohalikele üritustele laulma minek alati tore ja armas ettevõt-

mene ikka on meie hulgas keegi, kes läheb laulma oma KOJU. Seega kutsuge meid oma üritustele, tuleme heal meelel oma laulurõõmu jagama!

Üleüldse, mulle tundub, et Eestlased on nii väike rahvas, et meil ei ole massi vägikaikaveoks. Koos oleme tugevad ja nii ei olegi tähtis, kus või kes koos käivad. Oluline on, et jätkub toredaid, säravaid, töökaid, loovaid, andekaid inimesi, kes soovivad lisaks argielulisele ka midagi täiesti ebapraktilist ja ometi nii erilist teha. Seega - SUUR TÄNU KÕIGILE, kes meid toetavad ja eriline tänu neile vapraile Ülenurme naistele, kes nii pika maa igal teispäevaõhtul maha söidavad! Suurepärane, et nende koduvald on nii toetav ja kultuurisõbralik! Laulus ON vägi!

3.Pühadesoov meie valla rahvale?

Usun, et tähtis on osata rõõmu tunda TEEST mida käid, sihid aitavad vaid suunda seada. Seega soovin kõigile ÖNNELIKU TEED!

Artur Taivere, OÜ AT Nobe juhataja

1.Palun tutvustage oma ettevõtet - millega tegelete, kui kaua olete siinmail tegutsenud, kuidas firma mõte ja firma ise tekkisid ning kuidas siiani läinud on.

OÜ AT Nobe on asutatud 2. jaanuaril 1997. aastal, asutajaks Artur Taivere.

Idee tuli sellest, et meil olid sidemed Saksamaal autolammustustes olemas ning siin olid autosad kallid.

Asukohta valisime kolme koha vahel, kuid see krunt oli suurim ja küllalt linna lähedal ning seetõttu sobis paremini ja sobib ka praegu väga hästi.

Alustasime sõiduautolammusega ja juba 8 kuud hiljem soetasime sõiduauto rehvide vahetus- ja balanseerimispingid. Paar esimest aastat tegin tööd koos oma isaga Nikolai Taiveriga. Kuid juba 1998. aasta septembris müüsimise kõik varuosad maha firmale nimega Mintrol OÜ ja siis ostisime veoauto rehvide montaaži pingi. 2001. aastal ehitasime 150 m² suuruse juurdeehituse. 2003. aastal lammutasime vana hoone maha ja ehitasime samale kohale uue. Tol hetkel töötasime juba viiekesi.

Aastatel 2003-2007 Eesti majandustõusu ajal suutsime valmis saada oma maja ehitamisega ning kasvatada laoseisu vastavalt kliendi vajaduste järgi. Kolm esimest aastat rehve remontides ja neid müües vaatasinge ja uurisime, mis rehvi võiks olla "parim toode kliendile" ja „parima hinna

ja kvaliteedi suhtega rehvi“. Nüüd, kui kogemust on juba piisavalt, võin julgelt väita, et "parim toode kliendile" on „MICHELIN“. See rehvi peab, kannab, kestab ja on vaieldamatult parima karkassiga rehvi. Parima hinna ja kvaliteedi suhtega jääb ta natukene raskustesse, sest Michelin rehve müüakse 15-25% põhi-konkurentide omast kallimalt, aga kas ta ka 25% parem on see on keeruline küsimus ja igal erineval juhul vajab läbivaatamist. Kuid selleks, et ehitada hea rehvi, on vaja häid komponente ja need ka maksavad hästi sealt ka Michelin hind ja muidugi ka konkurentide hind.

2.Olete siinmail üsna kaua tegutsenud. Pikka aega ühel kohal tegutsemine on ka justkui kvaliteedikontroll... Teie kodulehel troonib tunnuslause „Koht, kus kvaliteet on hinnas“. Kas ehk on midagi, mida oma klientidele soovitada tahaksite?

Oma firma poliitikas oleme lähtunud sellisest valemist, et meie kliendi rehvidega seotud kulud peavad olema konkurentide omast madalamad, transpordifirmadel rehvide kulu kilomeetri peale võimalikult madal ning kiire ja professionaalne (oleme saanud 7 koolitust) rehvitööd. Samuti saame teha häid sõiduautorehvide pakkumisi, sest toome ise rehve maale Hollandist, Saksamaalt, Belgias. Lisaks toome valvelgesid Saksamaalt, Itaaliast, Hiinast.

Loogika on lihtne: miks osta Tallinnast, (kuhu kaup tuleb Soomest), kui saab ise tuua - jäävad ära vahendajad ja saame oma klientidele pakkuda konkurentsivõimelisemat hinda, eriti oluline on see ju majanduslanguse ajal.

3.Pühadesoov meie vallahahvale?

Lõpetuseks koguni kolm soovi Ülenurme valla rahvale:

1.Enne ükskõik millist ostu küsi enda käest: „Kas olen piisavalt informeeritud tootest, mida ma ostan? Aga järsku tasub asja eest maksta 10-15% rohkem ja saada 25-50% parem asi (eriti kestvuskapade puhul).“

2.Ära kardata inimestelt nõu küsida nad võivad sulle seletada asju hoopis teisest vaatevinklist, mis sind pikemas perspektiivis aitab.

3.Soovin oma valla rahvale jõuludeks: toit lauale, lastele rõõmu ja lusti ja et iga peret külastaks jõulude ajal jõulumees!

Marika Konrad, Selteret OÜ Lõuna-Eesti piirkonnajuht

1.Millega Selteret tegeleb?

OÜ Selteret on aiandusettevõte, mis rajaneb Eesti kapitalil. Meie põhitegevusala on seemnete ja aiatarvete hulgemüük. Varustame erinevaid aiakaupade müüjaid, köögivilja-, lille- ja marjakasvatajaid, puukoole, lillepoode ja haljastajaid. Tootjatele pakume ka kasvuhoooneid. Uudisena lisandus meie tootevalikusse Hollandi seemnekartul.

Teeme koostööd paljude tootjafirmadega Euroopas. Meie põhilised partnerid asuvad Hollandis, Prantsusmaal, Saksamaal, Poolas, Soomes ja Leedus. Meie hulgiostajad asuvad Viimsis ning Ülenurme Tehnopolis. Lisaks hulgiostajatele on Seltereti OÜ-l ka jaosakond

- Viimsi Aianduskeskus ning Allika Aiakeskus Pärnus.

2.Uurisin Internetist põgusalt järele, et tegemist pealinna firmaga. Lõuna-Eestis tegutsete kuuldavasti juba neli aastat, enne seda Tähtvere valla mail. Miks nüüd Ülenurme üle kolisite ja kuidas asupaigavalikuga rahul olete?

Meil on väga head suhted Lõuna-Eesti köögi-vilja- ja lillekasvatajatega, samuti aianduskauplustega. Seetõttu otsustasime klientidele lähemale tulla, et kevadisel kiirel ajal oleks mugavam seemneid-tarvikuid kätte saada. Algul asusime tõesti Tähtvere vallas, linna piiril, kuid ruumid jäid väikseks ja ehitasime Ülenurme Tehnoparki oma maja. Oleme nüüd juba aasta Ülenurmes olnud ja nii kliendid kui meie ise oleme valikuga väga rahul.

3.Pühadesoov meie vallaharvale?

Soovime kõigile tegusat ja õnnerohket uut aastat!

Margit Pöllusaar (paremal) koos õde Ingridiga, AS Mileedi omanikud.

1.Tartu-Võru maantee ja Lennuvälja tee nurga sees on suur hall maja, millel ereoranž kiri „Mileedi“. Seda hoonet teavad hästi paljud lillesõbrad, aga ka käsitööhuvilised. Kuidas siis niisuguse aristokraatliku nimega ettevõtte tekkis ja Ülenurme maile tegutsema asus?

AS Mileedi arenes välja AS-i Astri toidu-

poodide ketist, mis alustas 1992. aastal. Mileedi alustas iseseisvalt 2002. aastal lillede maaletoomise ja hulgimüügiga. Kuna Mileedi lillepoodide kett laienes jõudsalt, tekkis plaan ehitada uus suur logistikaladu, koos *showroomiga* (näidiste saal).

Teistest riikidest natuke eeskujul võttes leidsime, et Ülenurme Tehnopark on just meile sobiv koht, kuhu sobib hästi Mileedi Lillemaja. Sellise nime mõtlesime ühiselt välja, kuna siin on palju lilledega seonduvaid tooteid.

2.Mida Mileedis müüakse ja kellele müüakse kas siia võib oma ostusoovidega tulla ka see, kes soovib väiksemat kaubakogust? Mulle näiteks meeldib, et see pood on ka väga ilus müügisaaalis on alati põnev kujundus ja pidevalt muutub siin midagi... Seda ruumi vist renditakse ka pidude korraldamiseks? Käite ka tellimise peale kujundustöid tegemas?

Meil käib kolm kategooriat kliente: AS Mileedi poed, hulgikliendid (lillepoed) ja jaekliendid. Ehk siis siia saavad tulla kõik, kellel on tekkinud seoses lilledega mingi soov või tahavad tulla niisama ideid saama. Selle jaoks ongi meie Lillemajas *showroom*, kuhu on paigutatud hooajalised kaubad nii-öelda väljapanekuks näidised koju, kontorisse, organisatsioonide ruumidesse jne. Ideid saab siit isegi koduste asjade paigutamiseks ja siit saab vajadusel midagi juurde muretseda. Selleks võib olla näiteks lillepott, vaas, korv ning jõulude ajal kuuseehted või ilutulestikku. Juba teist aastat impordime jõulukaupa, meil on lai valik elektriküünlaid nii õue kui ka siseruumidesse, jõuluehteid, kunstkuusi, talviseid ning jõuluteemalisi dekoratsioone, loomakujusid. Pakume ka suures valikus Amika ilutulestikku.

Aastaringelt dekoreerime ja haljastame firmade või kodude ruume, kas siis jõuluteemal või potitaimedega, milleks võivad olla nii elus- kui kunsttaimed. Kokkuleppel saab meie *showroomi* ka üritusteks rentida, kuna taimedega täidetud ruumis on meie elu väga ilus ja maja on täis häid emotsioone.

Oleme võtnud meeleldi tööle oma valla töökaid inimesi. Hetkel on meie firma 15-st töötajast kolm Ülenurme valla elanikud.

3.Pühadesoov vallaharvale?

AS Mileedi soovib terve oma Lillemaja kaadriga Ülenurme valla elanikele imekauneid jõule ja head uut aastat!

Tea Pijon, pensionär. Paljud siitkandi inimesed ütlevad talle tädi Tea.

1.Pajatad ehk oma elu lugu...

Ei tahaks nagu... Aga olgu siis...

Olen pärit Tori kandist. Sõja ajal olin väike lapsejunn, kui sõda meile jõudis. Mäletan, kuidas pommitamise eest hobusega metsa pagesime. Lennuk sõitis jõua-jõua meist üle, tädi surus mu vastu heinakuhja, kattis veel paksu mantliga kinni, et pommikillud mulle häda ei saaks teha. Kui pärast külasse tagasi tulime, olid seinad sügavaid pommikilluauke täis mida oleks see mantel küll takistada suutnud...

1949.aastal, pärast sõda ei osanud me enam midagi karta. Isa oli sõtta jäänud, meie katsusime

edasi elada. Aga järele meie emaga tuld, hiljem selgus, et tegelikult viidi meid Siberisse eksikombel, isa venna pere eest. Aga pean ütleva, et kogu elu jooksul on mul õnne olnud, minu teele on sattunud väga palu häid inimesi. Kui meile emaga järele tuld, siis olime nii kokkunud, ei taibanud ise, mida kaasa võtta. Küüditajad soovitasid ja andsid nõu. Memmel oli leivataigen astjas, see meist sinna jäigi... Meid viidi autoga vallamajja, seal tõi vene ohvitser küüditatavatele sülega leiba ja jagas... Haapsalu lähedale Risti raudteejaama viidi meid, seal edasi sõitsime juba loomavagunitega...

Maha pandi meid Novosibirski oblastis Tšerepanovo jaamas. Meid, eestlasi, oli palju. Aprillikuu alguses jõudsim kohale, mina olin siis 11-aastane. Hobustega viidi edasi, jagati kohalikesse peredesse. Kes kuhu sattus, meie emaga saime Šaidorovo külas kohaliku koolidirektori peresse. Memm, kes Eestisse jäi, pidas lehma, müüs piima ja hoidis ise kõvasti kokku, saatis meile pakke.

Sügisel läksid kõik lapsed kohaliku kooli, kõik esimesse klassi. Mul sai vene keel päris ruttu selgeks, sain koolis hästi hakkama.

See oli 1951.aastal, kui keegi kaebas, et eestlased laulsid riigivastaseid laule. Oma, eestlane kaebas. Ema arreteeriti, mind veeti mitme mehega ema küljest lahti, tiriti mehejõuga, loha... Mind taheti pärast lastekodusse panna, aga koolidirektor kostis minu eest. Nii käisin Šaidorovos 4 klassi ära. Siis tuli edasi minna, jälle sattusin väga heade inimeste juurde ja lõpetasin 1956.aastal 7. klassi, kiitusega. 1953.aastal oli Stalin surnud ja paljud eestlased said koju, minu ema kah. Minu aastakäik amnestia alla ei kuulunud.

Pärast 7.klassi lõpetamist tuli kusagil edasi õppida, valida oli kaubandus- ja geodeesia-tehnikumi vahel. Läksin kaubandustehnikumi. Seal löödi luuk minu nina ees pauguga kinni: „Vastuvõttu ei ole!“ ja rohkem minuga ei räägitudki. Läksin siis geodeesia-tehnikumi. Sinna oleks mind kohe vastu võetud, aga jällegi sattusin väga hea inimese juurde, kes selgitas mulle, et elukutse on raske, eriti naisterahvale. Tema helistas kaubandustehnikumi, läksin sinna, sain uuesti sõimata, et miks enne ei olnud, et olen kiitusega lõpetanud, ja olingi vastu võetud. Esimesel kursusel saadeti meid kõiki kolhoosi, kanepit kakkuma! Kui enne tollast suurt riigipüha 7.novembrit tehnikumi tagasi jõudsim, läksin komandandi juurde ja tema ütles: „Teie asi on lahendatud!“ Järgnes kõik suurde halli NKVD majja, iga läbipääsu juures

esitasin muudkui propuskeid. Sealt sain lõpuks puhta passi, olin vaba! Aga koju ma siiski ei sõitnud. Tehnikumi ajalooõpetaja soovitas, et õpi üks kursus siin ära, saad kodus sama asja edasi õppida. Jäin veel aastaks.

Kui koju sõitma hakkasin, käisin 5 ööpäeva piletisabas rongipileteid ei olnud. Pileti ma lõpuks sain, aga raha varastati ära. Ent sõidupilet oli alles ja Moskvasse ma sõitsin. Seal oli sel aastal (1957) suur noorsoofestival, sain koos festivalilt tulijatega koju. Öösel jõudsin Pärnusse, varem, kui kodused oodata osakasi. Tädi oli saunas tööl, ema oli samas kassapidaja, aga tol momendil, kui mina jõudsin, teda seal ei olnud. Olin olnud 8 aastat Venemaal, repressseeritud... Kui lõpuks emaga kohtusin, siis kõik, kes ümberringi olid, nutsid....

Elu läks edasi, sain kaubandustehnikumi teisele kursusele. Palju tuli ise teha ja elus läbi murda, aga tõesti on mu ümber kogu aeg olnud häid inimesi. Pärast lõpetamist suunati tööle Väandrasse, seal kohtusin oma vanema tütre Lee isa Arseniga. Olin talle silma jäänud, kui poes inventuuri ajal tagauksest leiba ja muud hädatarvilist müües (rahavas tahtis ju ikkagi süüa ja inventuurid kestsid mitu päeva) olin talle ostetud suitsupakid taskusse toppinud, et järjekord kiiremini edasi liiguks. Eks meie suhe sealmaalt tasapisi arenes. Arsenil oli siis juba kaks poega, üks nendest, Aadi, oli isale ühel õhtul ölenud: „Tõmbame teki üle pea, et onu ei kuuleks, tahan sulle midagi öelda... Kuule, selle poetädi võid küll meile koju tuua!” Meie abielu kestis kaks ja pool aastat, Lee oli 8-kuune, kui Arseni suri. Tema poeg Aadi jäi siis minu juurde.

Neli aastat olin üks. Tori lähedal Taalis jäi üks elektrikutest Vello mulle külge kui takjas. Lõppes sellega, et sõitsime külgorviga mooto-

rattaga Pärnusse abielu registreerima ja Vellost sai mu teise tütre Urve isa.

Kui Urve sündis, oli ta kõigiti normaalne lapsuke. Kahtlus tekkis siis, kui ta jalgu toetama ei hakanud. Hiljem pandi diagnoos tsentraalne paralüüs. Sünnitrauma tagajärg, aju hapniku-puudus tal oli nabanöör kaks korda ümber kaela... Käisin temaga oma kulu ja kirjadega Leningradis, sealt sain lapsele lõpuks õiged rohud, enne anti ainult luminaali... Perearst ütles mulle kunagi, et sellise diagnoosiga lapsed elavad 20 aastat, rohkem mitte. Urve on praegu 42...Vello läks me kõrvalt oma teed, aga ega ma teda süüdistaks eks tema tahtis oma elu elada.

Lee oli 5-aastane, kui me Ülenurme tulime. Tulin karjalauta lüpsjaks, sest korterit oli vaja ja lüpsjad said elamispinna. Kell 4-5 hommikul läksin tööle, 7-8 aegu olin tagasi, latseke oli üksi kodus. Olin väike ja kõhnake, Heinaste Salme oli see, kes ütles: mine linna lasteaeda tööle, see pole nii raske. Läksingi ja sellest tuli kohtuasi, sest korter oli ju majandi oma. Aga me jäime õigeks ja korter jäi meile alles. Töötasin aasta lihakombinaadi lasteaias, siis kutsuti Ülenurme lasteaeda tööle tagasi, 1970.aasta 4.jaanuarist töötasin siinses lasteaias, kasvatajana ja majandusjuhatajana. Milvi Päriga oleme praeguse lasteaiaomajal ajal sisustanud... Narvast tõi varustaja laste vooditesse 140 madratsit, mis olid tegelikult vankrimadratsid... Võtsin siis seakintsu ja Vana Tallinna ning läksin vahetasin lastele õiges mõõdus magamisasemed nende tillukeste asemele. Nii see elu siis käis.

1993.aasta 20.juunil läksin lasteaia pensionile, töökaaslased korraldasid mulle imevahva peo!

2. Oled kahekordne ema ja viiekordne vanaema, lisaks paljudele siitkandi lastele hell hoidjatädi, aidad uskumatult palju neid inimesi, kes pole sulle sugulased ega midagi... Minu silmis nagu Ülenurme ema Teresa...

Mul on tõesti olnud palju neid lapsi, keda hoida olen võtnud. Esimese mehe poeg Aadi on mind oma emaks pidanud, tütre klassiõde Elbe... Kui omaküla lapsevanematel vaja kuskile minna ja lapsi pole kellegi hooleks jätta, olen ikka aidanud... Lapsed hoiavad mind, saame omavahel hästi hakkama.

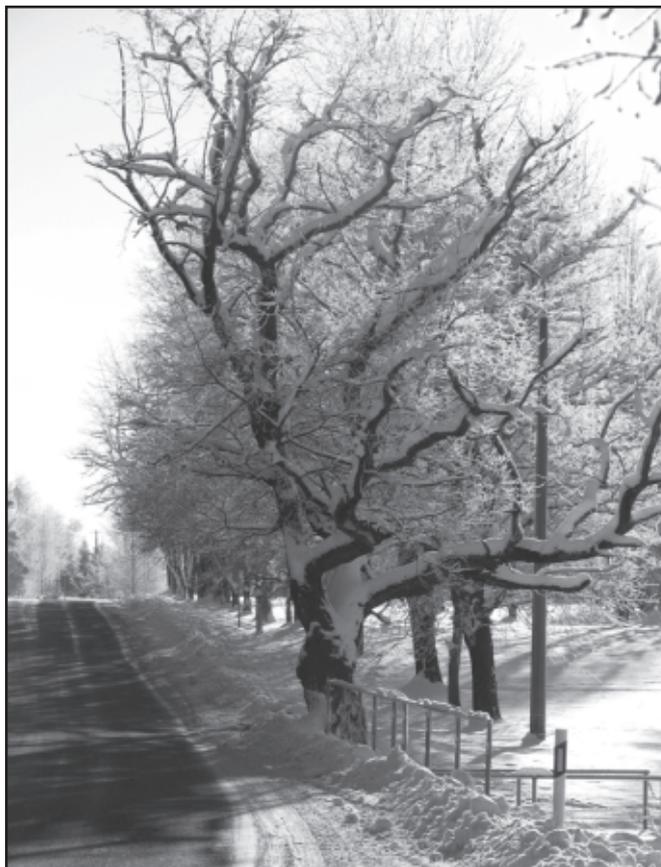
Kui vanainimestele on vaja midagi tuua või neid sauna viia, olen jõudumööda aidanud...

Minu elu jooksul on mu enda teele sattunud nii palju häid inimesi, kes on mind aidanud, sellepärast aitan mina nüüd teisi. Kui Urvele oli rohtu vaja ning seda kuskilt ei saanud, siis rahvamuusikute üks välismaa kolleegi tõi niisuguse portsu ravimeid, millest mul jätkus oma haigele tütrele paariks aastaks...Ma ei ole vigadeta, mul on terav ütlemine ja vahel olen elu jooksul kadegi olnud... Aga hädasolijat katsun aidata, tänuks selle eest, mis mulle elus head juhtunud... On küll raske olnud, aga olen tuge saanud memmede tantsurühmas käimisest, käsitöö tegemisest...

3. Mida soovid vallarahvale saabuvateks pühadeks?

Ainult kõike head!

Ja korraga on ruumis suur ja tihe vaikus; tädi Tea vaatab mu otsa nii tõsiste ja palju-ütlevate silmadega, et silmavesi mu sisse enam ära ei mahu... Imetabased on need inimeste elud!

KÜSIME JÄRELE

Pole palju aega sellest, kui õppisime prügi sorteerima ja vastavates kohtades õigestesse konteineritesse koguma. Nüüd ajab mõni rohelisest kastidest (eks ikka need pisemad) lootusetult üle ääre ja ilus see pilt küll ei ole...

Pikad pühad on tulekul, eks teki nende käigus ohtrasti pakendeid ja muud prügi. Kuidas valla prügimajanduses asjad kulgevad? Mida inimestele südamele panna?

Selgitusi jagab vallavalitsuse keskkonnaspetsialist Kristi Kull.

Jäätmed on tõesti palju küsimusi tekitanud, see on endiselt väga kuum teema. Paljud vallaelanikud on mures, et vallal ei ole ühtset jäätmevedajat, samas on veelgi rohkematel selle üle isegi hea meel. Vallavalitsusse tulevate telefonikõnede põhjal julgen väita, et enamikul inimestest ei tekigi prügi ning vallavalitsus on nende arvates süüdi selles, et sunnib elanikele prügikonteinerid ja prügiveedu peale. Selgituseks võin vaid öelda, et ühtse jäätmeveo korraldaja leidmine pole valla väljamõeldis! JÄÄTMESEADUSE § 66 ütleb järgmist: „Kohaliku omavalitsus organ korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete kogumise ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka muid jäätmeid, kui seda tingib oluline avalik huvi.”

Pakkumiskutse dokumendid on meil valmis ja usun, et kuulutame vähempakkumise välja veel sel aastal. Loodan, et jaanuaris 2009 on jäätmevedaja välja selgitatud.

Mida siis ikkagi teha taaskasutatavate jäätmetega? Tuletan siinkohal meelde, kus konteinerid asuvad:

- Tõrvandi alevikus katlamaja taga siseõues (Poseidoni värava juures) ohtlike jäätmete kogumiskonteiner, pakendikonteiner. Kortere lamute juures on olemas vanapaberikonteinerid ja pakendikonteinerid.
- Ülenurme alevikus katlamaja juures pakendikonteiner. Kortere lamute juures on olemas vanapaberikonteinerid ja pakendikonteinerid.

See hell teema PRÜGIMAJANDUS...

- Reola külas katlamaja juures pakendikonteiner.

Ülenurme vallal on leping Tartu linnaga. Ülenurme valla elanikud saavad viia liigiti kogutud jäätmeid Tartu linna järgmistesse kogumiskohtadesse: Tähe 108 (tel 747 7911), Jaama 72a (tel. 527 8960) lahtiolekuajad ER kell 1218 ja L 1016. Vastu võetakse majapidamises tekkinud ohtlike jäätmeid (akud, patareid, värvi- ja ravimijäätmed, päevavalguslambid jm), suuremõtmelisi jäätmeid (mööbel), autorehve (4 tk), elektroonikaromusid (külmikud, telerid jm) ning taaskasutatavaid jäätmeid (vanapaber ja -metall, plast- ja klaastaara).

Mul on kahju öelda nendele elanikele, kes elavad Valga maantee läheduses, et teie peate oma taaskasutatavad pakendid viima oma piirkonnast kaugemale. Kurva tõsiasi on see, et vald paigaldas küll Kõltsu kaupluse juurde konteinerid, kuid nende ümbrusesse tekkis nelja kuuga tõeline prügimägi. Kuna seal piirkonnas on tegemist vaid eramaadega, olime sunnitud konteinerid kõrvaldama. Sorteeritud läbi pakendikonteinerite sisu tuli sealt välja põnevaid „pakendite“ leide. Kas lõngakera või aegunud juhiloa on ikka pakend? Kui nad seda ei ole, siis miks need on on pakendikonteinerisse visatud? Jäätmevedaja-firma on sunnitud sellisel juhul need konteinerid prügilasse tühendamiseks.

Nüüdseks on ilmselt kõik juba kuulnud, et Aardlapalu prügilas suletakse jäätmete vastuvõtuks 2009. aasta juulis. Kindlasti suurendab see jäätmetele tehtavaid kulutusi.

Üleskutse „Ärge tekitage jäätmeid!“ on kindlasti liiast öeldud, aga „Vähendage jäätmete hulka!“ on kõigiti asjakohane. Oleme sorteerinud läbi jäätmeid, mis maapiirkondadest (Kõltsu, Reola, Uhti jne) prügilasse saabub. Sealsetes prügikonteinerites leidub palju biolagunevaid jäätmeid, nagu toidu- ja haljastusjäätmeid. Kujundage nende tarbeks aianurka komposter komposti saate ju hiljem tulusalt ära kasutada ja prügiarvegi väheneb; võite tellida kas harvema prügiveo või väiksema konteineri.

Kirjutan ka natuke rõõmsamast teemast. Reola katlamaja saab uue katla ja uue vormi juba 2009. aastal, kuna SA KIK rahastas katlamaja renoveerimise projekti.

Teine SA KIKI rahastatav projekt on Räni küla veevõrk ja selle liitmine Tartu veevõrgiga, toetusraha hõlmab Viirpuu tänavale rajatavat vee- ja kanalisatsioonitorustikku.

Kõik plaanitavad tegevused võtavad natuke kauem aega, kui me tahame ja loodame, aga lõpuks saab ikkagi kõik korda, usun ma.

Palju muret on tekitanud erinevates piirkondades ka sademevee hulk ja kinnistutesisesed üleujutused. Kindlasti peavad kinnistute omanikud teadma nende maa-alal paiknevatest maaparandussüsteemidest, sellega kaasnevad ka teatud kohustused. Seda reguleerib **MAAPARANDUSSEADUS § 45**. Maaparandushoid:

- (2) Maaparandussüsteemi omanik või isik, kes õigussuhte alusel kasutab maaparandussüsteemi oma valduses olevat kinnisasjal (edaspidi maavaldaja), peab maaparandussüsteemi ja selle maa-ala kasutamisel tegeva vajalikke maaparandushoiutõid, et maaparandussüsteem selle kasutamise kestel vastaks käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 esitatud nõuetele.
- (3) Maavaldaja ei tohi maaparandushoiutõid tehes takistada veevoolu maaparandussüsteemis ega tekitada muu tegevusega kahju teistele maavaldajatele. Maaparandussüsteemi kahjustanud isik on kohustatud sellest viivitamata teavitama maavaldajat ja maaparandusbürood ning tekitatud kahjustuse kõrvaldama.

Siinkohal saan vaid öelda: austage iseennast ja ümbritsevaid inimesi, nautige valget lund ja laske südamesse tulla rahu ning olge mõistlikud!

SPORDIELU

Indiaca-uudiseid

Ülenurme Gümnaasiumi Spordiklubi indiaca-mängijad korraldavad 31. jaanuaril 2009. a Nõos äsjaavatud rannahallis rannaindiaca võistlused segavõistkondadele. Osa võivad võtta kõik, kes nõuetekohase võistkonna (5 liiget, korruga platsil 3, neist vähemalt 1 naine) kokku saavad ja on 12 esimese registreeruja seas. Registreerimistähtaeg on 28. detsember 2008. a. Pealtvaatajatele on üritus tasuta ja kõik on oodatud kaasa elama!

Lisainfo

www.indiaca.webs.com,
liis@ilmamaa.ee või
rene.vaher@autospirit.ee.

2008. aastal valiti nii Tartumaa kui ka Eesti parimateks indiacamängijateks Katrina Koha –

Indiaca maailmameistrivõistluste hõbe segavõistkondade ja pronks naiste arvestuses, Eesti meistrivõistluste hõbemedalivõitja ja Tartumaa meister segavõistkondade seas, Eesti 2008. a. karikavõistluste pronks naiste klassis.

Rene Vaher – Eesti indiaca koondise kapten, maailmameistrivõistluste hõbe segavõistkondade ja pronks meeste arvestuses, Eesti meistrivõistluste hõbe segavõistkondade ja pronks meeste klassis, Tartumaa meister meeste ja segavõistkondade seas, Eesti 2008. a. karikavõitja meeste klassis.

Eesti parimaks indiaca treeneriks valiti koondise peatreener Lennart Raudsepp.

Kõik kolm on Ülenurme Gümnaasiumi Spordiklubist.

LIIS VAHER

Jõulujutt

Eestlastele on väga omane, et teatud puhkudel öledak: „No nii!” See peaks nagu tähendama mingi tegevuse algust või lõppu. Mulle meeldib aga öelda: „Nõndaviisi!” Sellepärast palungi kõigil kuulajail leida endale kõige meeldivam ja mugavam asend meie jututoas, olgu see siis diivanil, toolil või... põrandavaibalgi lesides on mõnus juttu kuulata. Kõik leidsid? Siis olge valmis kuulama. Nõndaviisi!

See juhtus nii ammustel aegadel, et ega inimsugu kõike enam mäletagi. Kus sa nüüd! Üks teadis lugu ühtemoodi, teine veidi teisaltmoodi. Nõnda see kerakene sellest loost veerema hakkaski. Aina veeres ja veeres! Lõpuks ei mäletanud enam keegi, millest kõik alguse sai. Aga lugu jäi! Miks? Sellepärast, et lugu m e l d i s kõigile. Ilus lugu oli! Oleks paha lugu olnud, poleks täna enam keegi seda taga igatsenud. Nüüd aga... Osa inimesi tahtis kangesti teada, kuidas küll kõik täpselt alguse sai ja siis edasi läks, aga... Nojah! Teistele polnud üldsegi oluline see täpsus, vaid hoopiski sündmus kui nähtus. Oh seda inimlikku mälu ja mõistust! Aeg rattas oma teed, inimestelt luba küsimata. Aga noo-jah! Midagi ikkagi inimestele meenus... Üks rääkis naabrile, naaber üleaedsele, too jälle kaubareisil olles heale sõbrale teisel maal... Ja nii see lugu veereski ikka edasi inimeste mäludes, meenutustes. See oli lugu Jõulutähest!

Otsides vastust loole, avastati äkki, et ometigi on ju keegi, kes kindlasti teab... jah... kindlasti peab teadma vastust! Läheks kohe ja küsiks, kuid teda ei ole siin, veel ei ole! Kus ta siis on? Eks ikka seal kaugel, kaugel Põhjamaal, kõrgete koheoate kuuskede all. Jõuluvana! Tuleb Vana ära oodata, eks siis kuuleb, mida ta kostab. Aeg liikus märkamatuult suvest sügisesse, sealt edasi oli vaid villase kinda viskekaugusel talv. Hakkasid puhuma külmemad tuuled. Ühel hommikul märkasid inimesed, et maapinnale oli sadanud esimene arglik lumeke. Seni oli pikalt olnud ikka pimedus ja pori. Kohe oli algamas detsember jõulukuu! Kas tõesti?! Kõik möödunud nädalapäevad ja kuud olid otsekui võlväel kuhugi kadunud. Tegelikult kadusid nad lihtsalt inimeste tööde ja tegemiste virvarris. Seni olid inimesed hoolsasti oma pilku ikka pimedusse ja jalge ette puurinud, noh, et mitte kukkuda. Selle pimedaga ei näinud sõrmegi suhu pista. Nüüd, kui maa oli kaetud valge lumevaibaga, hakati rohkem õhtusesse taevasse vaatama. Seda oli just jõulukuu alguse ning esimese lume saabumisega märgata. Mida nad sealt nii pingsalt otsisid? Eks ikka seda Jõulutähte! Kes leidis, see ka märkas, et see täht oli teistest kuidagi erksam, ilusam. Sellest tähest kiirgas soojust ja rõõmu jõulukuisele maale, mida kattis sätendav lumevaip. Hinge triugis vägisi mingi imeline, igatsev tunne. Ühel hetkel avastasid paljud inimesed ennast mõttelt öösel särab ta seal kõrgel taevas, aga kus on ta päevasel ajal? Eks pea ju temagi puhkama pärast pikka ööteava valgustamist?

Siis tuli aga toomapäev laste naeru ja kilgetega tehti ju vigureid Tahma-Toomaga! Kaunite kardinade taha aknalaudadele ilmusid jõulusussid. Nende sisu tuli hommikuti uudistama ikka mõni väikemees või plikatirts. Et seal midagi maitsvat leiduks, selle eest hoolitsesid saladuslikud päkapikud... Varsti-varsti pidi kusagilt kosta hakkama aiasakellade helin. Kodudes õpiti hoolega salme ja laule. Ikka selliseid, mis Jõuluvanale meeldiksid. Ja ega siis ainult lapsed õppinud! Vanaema-vanaisagi pingutasid, tuletades meelde vanu toredaid salme. Kõige rohkem olid inimesed mures siiski selle lumevaiba pärast, et oleksid ikka valged jõulud! Eks libise ju sellel Jõuluvana saangi lustakamalt! Küllap on ta juba varsti meie juures, see hääsoovlik Vana!

„Aga Jõulutäht?” küsite ootamatult teie, toolil, diivanil ja põrandavaibal koha sisse võtnud kuulajad. Kui Vana kohale jõuab, eks te siis küsite, mida teab tema sellest loost!

JAAN AITAJA

ÜLENURME AASTA TEGU 2008

Hindamaks ja väärtustamaks seda, mis meie valla elus aasta jooksul on tähelepanuväärset juhtunud, palume teil, head lehelugejad, märkida ära oma eelistus. Palun valige järgnevast tegude nimekirjast üks, teie arvates tänuväärseim, ja tehke selle ette rist. Kui aga teile meenub veel midagi, mis teie meelest väärriks äramärkimist, võite sellegi teo üles tähendada ja oma hääle oma kandidaadile anda. Igaühel on hääletamiseks vaid üks hääl. Teie poolt parimateks hinnatutele on vallavalitsus välja pannud auhinnad, kõigile tegijate nimekirja kantutele aga kuulub meie austus ja lugupidamine niikuinii.

Täidetud ja ajalehest välja lõigatud hindamislehed palun tooge Ülenurme vallamajja, samuti saate need jätta Reola, Talevi või Külitse kauplusse. Täname teid ette, et aitate välja selgitada ja tunnustada meie valla tublimaid tegijaid!

- Ülenurme-Tartu vahelise kergliiklustee rajamine
- Üleriigilise lauljate konkursi „Jõulutäht” korraldamine Ülenurme Muusikakoolis
- Ülenurme noortekeskuse avamine
- V rahvusvaheliste kooliolümpiamängude korraldamine Ülenurme Gümnaasiumis
- Oliver Venno ja Kristo Kollo maailma-meistrivõistlustel rannavõrkpallis U-19 vanuseklassis
- Rasmus Haugasmägi III koht veemotospordi Euroopa meistrivõistlustel
- Eralasteaia „Kullerkupp” valmimine Külitses
- Üleküla spordipäeva korraldamine
- Kampaniast „Teeme ära!” osavõtt
- Kodukultuuriseltsi „Tõrvandi” ja Ülenurme Käsitööseltsi aastaringne edukas huvitegevus
- Eesti Põllumajandusmuuseumi korraldatud kohalikku elu mitmekesistavad ja paikkonda ning rahvakultuuri tutvustavate üritused
-

INFO

TULE OMA SOODUSKAARDILE JÄRELE!

See ootab Sind AS-i Olerex Lemmatsi
tanklas Külitse külas Tartumaal.

Lõika see reklaam välja ja tule tanklasse,
kus Sind ootab tasuta sooduskaart,
millega saad 30 senti soodustust igalt
ostetud kütuseliitritl ja KUUM kohv!

KOMMERTSTEKST

Elion pakub...

Elion pakub Ülenurme vallas kiiret ja kvaliteetset traadita Interneti Elionil on Tartumaal kokku 11 traadita Interneti tugijaama, mis tagavad kiire ja stabiilse Interneti püsiühenduse nendele tartumaalastele, kelleni kaabel ei ulatu. Ülenurme vallas asub traadita Interneti tugijaam Reola külas. WiMAX tehnoloogial põhinev traadita Internet levib raadiolainete abil läbi õhu, ulatudes tugijaamadest kuni 15 km raadiuses asuvatesse kodudesse.

Elioni poolt pakutava WiMAX traadita Interneti oluline eelis on püsivalt hea ühenduskiirus. Kui alternatiivsete traadita Interneti teenuste puhul langeb ühenduskiirus täiendavate klientide lisandumisel, siis Elioni poolt pakutavat teenust see ei mõjuta ning ühendus on alati sama kvaliteetne. Elioni traadita Interneti kiireim allalaadimiskiirus on kuni 1 Mbit/s ning see võimaldab hõlpsasti kõiki peamisi toiminguid Internetis.

Teenuse kasutamiseks on oluline, et tugijaama saateantenn oleks näha kohast, kuhu püsiühendus soovitakse luua, kuna kõrvõimalikud vaadet piiravad objektid ja pinnavormid takistavad ka raadiolainete levi. Enne teenusega liitumist viib Elion kliendi juures läbi levimõõtmise ning kui levi tugevus vastab nõuetele, paigaldatakse kliendi koju vastuvõtuseade.

Elioni traadita interneti kuutasud ning alla- ja üleslaadimiskiirused on järgmised:

256/128 kb/	295 kr
512/128 kb/s	395 kr
1 Mb/s/ 256 kb/s	495 kr
Seadme üür	150 kr

SPORDIELU

Neljandat aastat järjest olime kutsutud Soome ühe kuulsama ja tulemuslikuma laskeklubi õhkrelvade laskmise võistlustele. Raseborgs Skyttari nime kandvas põhiliselt rootsikeelse liikmeskonnaga klubil on sedavõrd palju nimekaid ja tugevaid laskureid, et nende eliitkoosseisuga oleks paras võistelda Eesti koondisel. Seepärast on arvestatud meie võimalustega. Võistlus peetakse sel nädalavahetusel, mil meil siin lõpeb sügisene koolivaheaeg. Üks päev on jäetud treeninguteks hommikul ja õhtul, väga heas korras 28-kohalises tiirus on mõnus oma oskusi lihvida. Järgneval päeval on individuaalvõistlus traditsioonilistel püssialadel ja laupäeval võistkonnavõistlus 5-liikmeliste esinduste osavõtul. Alati on võistlemas Kuressaare laskurid Tammisaari on Saaremaa pealinna sõprusliin. Pühapäev jääb kojuõiduks.

Meilt osalesid tänava Tammisaaris võistlustel Kristel Altsaar, Andreas-Marfeldt Kõre, Rasmus Roonurm, Tuuli Kübarsepp, kaheksa aastat Soomes elanud pereema Silje Haavisto, Tartu veteran Joa Pruks ja allakirjutanu.

29.10-02.11 toimunud võistlustel oli meie parimaks kõigil aladel vaieldamatult Tuuli. Siis veel 13-aastane Tartus õppiv ja Elva Laskesportklubis treener Ave Niguli juures laskeoskused omandanud neiu püstitas kohe esimeses harjutuses isikliku rekordi 381 silma. Tulemus jääb vaid nelja pügala võrra alla meistriklassi normile, kuid andis individuaalselt kindla esikoha. Silje, kes veel Ülenurmes elades ja õppides kandis perenime Sõna, sai 345, Kristel samuti isikliku rekordi 328 ja alles septembris laskmisega alustanud Andreas 242 silma. 60-lasulises harjutuses sai Aivo Roonurm 548 silmaga 5. koha.

Teisel korral olid tulemused järgmised: Tuuli 374, Silje 353, Kristel 327, Andreas-Marfeldt 292 silma (isiklik rekord). 60 lasuga saavutas Joa Pruks

4. koha veterani kohta väga tugeva 561 silmaga.

Laupäeva hommikul klubi korraldatud sõpruskohtumisest naaberklubi juunioritega said osa võtta ka eestlased. 17 noormehe-neiu ühises mõõduvõtmises 40 lasuga oli parim kohalik esinumber Anton Aprelev (388 silma), Tuuli sai 376-ga 4. koha, Kristel uue isikliku rekordi 331-ga 15. ja Andreas 282 silmaga viimase koha.

Võistkonnavõistluses täiskasvanute ühisarvestuses näitasid soomerootslased oma jõudu – kuus paremat individuaaltulemust ja ka kaheksas koht kuulusid neile. Parima eestlasena esines jälle Tuuli, tulles väga tugeva isikliku rekordiga (571 silma) 7. kohale. Ülejäänud meie laskurid said järgmisi tulemusi: Silje 550 (isiklik rekord) 16., Aivo 547 silma ja 18. koht; Joa 520 20.; Kristel 508 (isiklik rekord) 25.; võiskonda mittekuulunud Andreas Marfeldt saavutas 419 silmaga 27.koha. Võõrustajad olid ülivõimsad 2892 silma; saarlased kogusid 2784 ja Ülenurme 2719 silma.

Meil mittelevinud, kuid seal väga populaarne õhupüssiga toengasendist laskmine nõuab erilist tahtepingutust. 10 meetrit tuleb tabada 0,5 mm läbimõõduga „kümme“ 40 korda. Iga väiksemgi eksimus kukutab laskuri mitmeid kohti tahapoole. 29 osavõtja seas saavutas vaid tammisaarelane Glenn Eklund maksimaalse 400 silma! Seeriatega ja sisekümnete võrdluses jäi Tuuli samuti hiilgava 399-ga neljandaks, olles juba iseenesestmõistetavalt taas parim eestlane. Ülejäänud meie laskurid: 11. Joa (396 silma), 13. Silje (395), 14. Kristel (394), 17. Aivo (394), 21. Andreas Marfeldt (388 isiklik rekord), 24. Rasmus väga tubli isikliku rekordiga – 384 silma.

Kristel Altsaar täitis 2. klassi laskuri normi.

Põlvas peeti 22.-23. novembril Eesti B-vanuseklassi esivõistlused, kus meie klubi parimaks oli

Ülenurme laskurid Tammisaaris

Kristel. Lamadesharjutuses tegi ta 284 silmaga „isikliku“ ja täitis esmakordselt teise taseme klassinormi. Tema 7. koha ületas Tuuli 287 silmaga ja sai 4. koha. Samas harjutuses saavutas Anette Caroline Kõre 254 silmaga 12. koha ja poiste seas Andreas Marfeldt 262 silmaga (isiklik rekord) 15. koha. Tuuli sai õhupüssiga 371 silmaga samuti 4. koha ja kolme asendi harjutuses 259 silmaga 6. koha, Kristel 244-ga 9. koha.

Medaliteta hooaeg

Tänavu me tavapäraseid medaleid noorte ja juuniorite seas ei saanudki, ei saanud ka riikliku toetuse aluseks olevaid arvestuspunkte. Parimateks jäid suvised Kaido Irdti 13. ja 14. koht õhupüssi ja kolme asendi arvestuses, Sigrít Sepa 13. koht lamadesharjutuses. Väikeseks lohutuseks on tüdrukute 4. koht lamadesasendi võistkonnaga.

Ka täiskasvanutel polnud suurt midagi ette näidata. Võistluspauusi pidas armeeteenistuse ajal Martin Merirand. Tema vanem vend Mario oli maikuust alates teistkordselt Afganistanis sõdimas, Tiivi Mängli kasvatab väikest last. Parimateks tulemusteks olid Aivo Roonurme väikepüssi 3x40 lasu harjutuse Eesti MV-I saadud 10.koht ja Mario EMSL-i „Jõud“ MV-I õhupüstoli 2. koht kõrgeklassilise 569 silmaga.

Parima koha sai tegelikult nüüd juba kolmandat aastat Piirivalve SKK-sse kuuluv endine Tõrvandi elanik Liivika Looga. Piirivalves töötav ja suurema aja aastast Võrus ja Tallinnas elanud neiu oli Eesti meistrivõistlustel väikepüssi kolme asendi harjutuses kuues.

AIVO ROONURM,
treener